

Zákon o odpadoch sa týka každého

K elektroodpadu sa na Slovensku správame stále zodpovednejšie. Aj firmy majú povinnosť riadiť sa odpadovým zákonom a s elektroodpadom nakladať ekologickým spôsobom.

V spoločnosti SEWA stále hľadajú ďalšie spôsoby, ako firmám i občanom zjednodušiť možnosť odovzdať elektroodpad.

Máte vo firme starosti s elektroodpadom? Vašou povinnosťou je nakladať s ním ekologicky a v súlade so zákonom o odpadoch, s čím súvisia priame finančné náklady na jeho odvoz a likvidáciu. Vyradenú IT techniku ani staré chladničky z firemných „kuchyniek“, dokonca ani počítačové myši, nemožno len tak vyhodit' do komunálneho odpadu. O tom, ako si v takých

prípadoch poradiť a aké novinky nastali v poslednom období v odpadovej legislatíve, sme sa porozprávali s **Jozefom Kozákom, výkonným riaditeľom spoločnosti SEWA, a. s.**

Situácia v biznis sfére

Čo najčastejšie z vášho pohľadu trápí podnikateľov v rámci likvidácie odpadov a čo ich zaťažuje v praxi najviac?

Ešte stále sa nájde množstvo firiem, kto-

ré presne nevedia, ako sa zbaviť napríklad IT techniky v prípade, keď ju vo firme nemá. Spôsobuje to viac faktorov: legislatíva je zložitá, stanovuje veľa povinností a často sa mení. Ľudia, ktorí stoja za firmami, si nestihli, za „krátky“ čas oproti krajinám západnej Európy, kde obyvatelia triedia odpad desiatky rokov, vybudovať návyky v oblasti správneho zberu elektroodpadov. V neposlednom rade je to aj absencia, respektíve minimum informácií – často nepoznajú presný postup,

pretože sa o tom v minulosti málo písalo, hovorilo. Musíme však konštatovať, že v ostatných rokoch sa situácia zlepšuje.

V zahraničí je dnes bežné budovať si imidž ekologicky sa správajúcej firmy. Ako sme na tom na Slovensku. Prípadne, v čom sme pozadu?

Každý rok nám v spoločnosti SEWA stúpa objem vyzbieraného elektroodpadu, ktorý odovzdávajú firmy a spoločnosti. Dôvodom je aj to, že sa o tejto téme viac hovorí i v súvislosti s globálnym otepľovaním a jeho spomaľovaním. Propaguje sa obmedzovanie spotreby, v zahraničí sú už bežné rôzne second handy nielen na oblečenie, ale aj na elektro, nábytok a podobne. Tento trend sa propaguje ako tzv. eko štýl, osвета správneho triedenia odpadu. V našej spoločnosti motivujeme firmy aj tým, že každej spoločnosti, ktorá nám odovzdá elektroodpad, vystavíme Zelený certifikát. Ten môže firma využiť v rôznych tendroch a na propagáciu svojej firmy ako ekologicky zmýšľajúcej spoločnosti.

Využívajú sa pri zbere elektroodpadu aj nejaké nové technológie či inovácie? V čom je to na prospech vecí?

Stále hľadáme ďalšie možnosti, ako občanom uľahčiť a zjednodušiť možnosť odovzdať elektroodpad. Napríklad aj prostredníctvom úspešných niekoľkoročných kampaní pre firmy a školy, v rámci ktorých môžu obyvatelia elektroodpad odovzdať. Nový zákon o odpadoch priniesol napríklad novinku v spätnom zbere, keď môže občan veľmi malý elektroodpad priniesť do predajne bez povinnosti kúpy nového spotrebiča v prípade, že predajná plocha pre elektrozariadenia má rozlohu minimálne 400 metrov štvorcových.

Ako majú firmy správne nakladať s elektroodpadom? Akým chybám sa treba vyhnúť?

Dôležité je postupovať v súlade s legislatívou. To znamená odniesť elektroodpad na zberný dvor. Buď na vlastné náklady, čo je časovo aj finančne náročné, alebo využiť služby našej organizácie SEWA. Pre elektroodpad prideme priamo do firemných priestorov, zabezpečíme odvoz priamo k autorizovanému spracovateľovi a firme zašleme potvrdenie o ekologickej recyklácii odovzdaného elektroodpadu.

zisk

Profil manažera:

Jozef Kozák vyštudoval Ekonomickú univerzitu v Bratislave, absolvoval tiež niekoľko študijných pobytov v zahraničí. Po skončení školy pôsobil rok v Španielsku a dva roky ako projektový manažér v agentúre SARIO. Ďalšie dva roky pracoval na pozícii Business Developer v spoločnosti HOLCIM. Od roku 2009 je výkonným riaditeľom v spoločnosti SEWA, a. s.

Profil spoločnosti:

SEWA je autorizovaná organizácia zodpovednosti výrobcov pre elektroodpad, batérie a obaly a neobalové výrobky. Už viac ako 13 rokov pomáha chrániť životné prostredie a plniť zákonné normy pre výrobcov elektrozariadení. Dôveruje jej viac ako 600 výrobcov a dovozcov elektrozariadení, pre ktorých plní aj povinnosti v komoditách batérie a akumulátory, obaly a neobalové výrobky.

Určite neodporúčame staré spotrebiče vyhazovať do bežných kontajnerov na komunálny odpad ani ich odovzdávať rôznym podomovým zberačom.

Komplexná starostlivosť o členov

Čo je pre vás ako organizáciu zodpovednosti výrobcov v poskytovaní služieb pre vašich členov najpodstatnejšie?

Odpadová legislatíva svojím rozsahom a dynamikou zmien pripomína doslova vednú disciplínu. Málokterá firma má však kapacity na to, aby jej mohla

venovať také množstvo pozornosti, aké si naozaj vyžaduje. My sa sústreďujeme na maximálne cenovo efektívne nakladanie s prostriedkami našich klientov a odbreňujeme ich od všetkých úkonov, ktoré nemusia nevyhnutne vykonávať sami. Tak sa môžu venovať iba svojmu core biznisu.

Počtom členov – výrobcov elektrozariadení – sme najväčšou organizáciou zodpovednosti výrobcov na Slovensku. SEWA svojimi výsledkami a aktivitami neustále potvrdzuje, že jedine organizácia zodpovednosti výrobcov, ktorá je samotnými výrobcami aj riadená, dokáže efektívne hospodáriť so zverenými finančnými prostriedkami a zároveň vnímať záujmy svojich klientov cez optiku reálnych skúseností.

Prečo je pre výrobcu či distribútora elektrozariadení dobré byť členom vašej organizácie?

O klientov sa staráme komplexne – zaisťujeme za nich aj plnenie všetkých registračných, evidenčných a ohlasovacích povinností. Samozrejmosťou je vystavenie potvrdenia o ekologickej recyklácii elektroodpadu. Naše aktivity smerujeme k tomu, aby sme členom poskytli jedinečnú a vysokokvalitnú službu kolektívneho plnenia a recyklácie, ktorú možno získať na jedinom kontaktnom mieste – „one-stop shop“.

Čo si pod „one-stop shop“ máme predstaviť?

Je to riešenie, ktorým ponúkame výrobcovi servisné služby pre všetky komodity – elektro, batérie, obaly i neobalové výrobky – a garantujeme im plnenie povinností včas a v súlade s legislatívou. Takmer 13-ročné skúsenosti v oblasti nakladania s odpadom nám umožňujú ponúkať odborné, overené a včasné informácie. Všetci naši členovia majú rovnaké podmienky a platia férové recyklačné poplatky. Tie sú najnižšími reálne dosiahnutelnými cenami na trhu.

Dôležité zmeny v legislatíve

Nedávno do platnosti vstúpili zmeny v zákone o odpadoch vyplývajúce zo smerníc Európskeho parlamentu. Co to v praxi znamená?

Úpravy v zákone č. 79/2015 Z. z. o od-

padoch a súvisiacich vykonávacích predpisoch vyplývajúcich zo smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/19/EÚ o odpadoch z elektrických a elektronických zariadení prinášajú pre výrobcov a dovozcov elektrozariadení dve dôležité zmeny. Prvou je zmena vo vymedzení rozsahu elektrozariadení, ktoré spadajú pod zákon o odpadoch (tzv. „otvorený rozsah“), druhou zmena v kategorizácii elektrozariadení.

Povedzte si o týchto zmenách viac detailov. Co je od polovice augusta inak?

V polovici augusta do platnosti vstúpil tzv. „otvorený rozsah“ vymedzenia – teda definícia toho, čo je elektrozariadenie podľa zákona o odpadoch. Podľa upravenej legislatívy je to každé elektrozariadenie okrem špecifických, konkrétne stanovených výnimiek. Množina elektrozariadení, ktoré od 15. augusta 2018 spadajú pod zákon o odpadoch, sa teda rozšírila, no kategorizácia elektrozariadení zostáva bez zmeny až do 1. januára 2019. Od začiatku roka sa prechádza zo súčasných desiatich na šesť kategórií. Prvé tri sú jednoduché; pri ďalších troch je základným kritériom pre zaradenie elektrozariadení ich veľkosť (dĺžka najdlhšej hrany), a nie použitie či hmotnosť. Detailnejšie informácie o týchto zmenách si môžu výrobcovia prečítať na našej webovej stránke.

Ako ste sa na túto zmenu pripravili, aby ste vašim členom uľahčili ich nové zákonné povinnosti?

Naši členovia napríklad nemusia myslieť na „preregistáciu“ výrobcu alebo dovozcu z pôvodných na nové kategórie (do 31. decembra 2018), zabezpečíme to za nich. Rovnako pre nich nie je potrebné spätné zisťovanie dát podľa nových kategórií pre určenie cieľa zberu (to vychádza z množstiev za posledné tri roky) alebo zberového podielu (ten vychádza z množstiev za posledný rok). Pre našich členov sme na našej webovej stránke www.sewa.sk tiež pripravili novú štruktúru ohlasovacieho formulára a cenníka, ktoré začnú platiť od nového roka.

Odpad treba správne triediť

Môže sa výrobca či dovozca elektrozariadení stať vašim členom? Ako to urobiť?

Stačí, keď vyplní formulár na našej stránke a my mu ušetríme administratívne náklady tým, že ponúkame efektívne riešenia zákonných povinností a pomáhame pri plnení dodatočných povinností. Získa v nás stabilného partnera, ktorému dôveruje viac ako 600 výrobcov a dovozcov elektrozariadení. Klientom – výrobcom elektrozariadení poskytneme tiež prístup k plneniu zákonných povinností v iných európskych krajinách.

Organizáciu SEWA riadite už niekoľko rokov. Vidíte z vášho pohľadu nejaký posun v našom prístupe k triedeniu odpadu?

Môžem povedať, že k elektroodpadu sa na Slovensku správame stále zodpovednejšie. Čoskoro však máme pred sebou ďalšiu veľkú výzvu – od roku 2021 bude

v zmysle európskej legislatívy potrebné, aby minimálny podiel zberu dosahoval až 65 % priemernej hmotnosti elektrozariadení uvedených na trh v predchádzajúcich troch rokoch. A my v spoločnosti SEWA robíme všetko pre to, aby sme naplnili kľúčový predpoklad na splnenie tohto cieľa: prispeli k zjednodušeniu podmienok zberu elektroodpadu pre právnické osoby a realizovali také vzdelávacie aktivity, ktoré napomôžu rozšíreniu povedomia o nevyhnutnosti zodpovedného prístupu k elektroodpadu.

Každý z nás vie, že s vedením k zodpovednosti i v nakladaní s odpadom treba začať už v detstve. Prispieva SEWA aj k takýmto aktivitám?

Presne tak, my to považujeme za kľúčové, preto už niekoľko rokov realizujeme projekt pre školy *Vymeň elektroodpad za loptu!* Školy či iné vzdelávacie zariadenia nám odovzdajú svoj elektroodpad a my im ho vymeníme za lopty alebo iné športové potreby. Mňa osobne – ako otca niekoľkých škôlkárov – osobitne teší projekt *Zbierame batérie so Šmudlom*, ktorý sme pripravili spolu s neziskovou organizáciou DAPHNE. Deti v materských školách hravou a zážitkovou formou vzdelávame a vytvárame u nich návyky na správne triedenie odpadu. Podľa získanej spätnej väzby túto aktivitu veľmi pozitívne hodnotia aj samotní rodičia, ktorých deti následne nabádajú k separovaniu odpadu aj doma. A to je potvrdením, že cesta, ktorú sme si zvolili, má zmysel. ■

Autor: redakcia Zisk manažment

